Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õppekorralduseeskiri
LISA 4

KINNITATUD
Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse
nõukogu 28.10.2026. a koosoleku
protokolli nr 1-3/26/13 otsusega

Tugiteenuste ja -meetmete rakendamise tingimused ja kord Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses COSMOS

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Käesoleva korraga kehtestatakse Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse COSMOS õpilase arengu ja õppimise toetamise ning tugiteenuste ja tugimeetmete rakendamise tingimused ja kord. Käesolev kord on kehtestatud kutseõppeasutuse seaduse § 31¹ lõike 2 ning haridus- ja teadusministri 05.07.2025 määruse nr 30 „Kutseõppeasutuses õpilase arengu ja õppimise toetamise tingimused ja kord“ alusel.

1.2. Käesoleva korra tähenduses on tuge vajav õpilane isik, kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas või tugispetsialisti teenust.

1.3. Toe vajaduse tuvastamiseks ja vajalike tugiteenuste ja -meetmete määramiseks, nende tulemuslikkuse hindamiseks ja rakendamise lõpetamiseks moodustatakse koolis tugirühm, mille tegutsemise alused on sätestatud direktori käskkirjaga kinnitatud dokumendis „Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse tugirühma ülesanded ja töökord“.

1.4. Tuge vajavate õpilaste õppekorralduse ja tugirühma töö koordineerimise eest vastutab direktori määratud tugiteenuste koordineerija.

2. ÕPILASE ÕPPETÖÖ TOETAMINE

2.1. Õpilase toetamisel teeb kool koostööd õpilase ja tema võrgustikuga, sealhulgas õpilase seadusliku esindaja ja elukohajärgse kohaliku omavalitsusega.

2.2. Esmane õpilase toetaja õppetööga seotud probleemide lahendamisel on grupijuhendaja, kes edastab õppetööd mõjutava asjakohase info õpilase kohta õpperühma kutse- ja üldõpingute õpetajatele. Grupijuhendaja dokumenteerib enda poolt osutatud tuge õppeinfosüsteemis Tahvel.

2.3. Esmast õpiabi osutatakse õpetaja poolt tundides individualiseeritud ja diferentseeritud õpetamise kaudu, kasutades sobivaid metoodilisi võtteid, rakendades erineva raskusastmega ülesandeid, kohandatud ja jõukohastatud õppeülesandeid ja õppevara. Õpetaja fikseerib õpiabi osutamise õppeinfosüsteemis Tahvel funktsioonis märkused ja kiitused.

2.4. Kui õpetaja poolt rakendatud õpiabimeetmed ei ole tulemuslikud, pöördub õpetaja grupijuhendaja ja/või tugirühma poole toe vajaduse tuvastamiseks ja täiendavate meetmete rakendamiseks.

3. TOE VAJADUSE TUVASTAMINE

3.1. Tugirühm tuvastab õpilase toe vajaduse, et tagada talle õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks vajalikud tugiteenused ja -meetmed.

3.2. Toe vajaduse tuvastamiseks:

3.2.1. analüüsitakse vastuvõtu protsessis kogutud andmeid, dokumente ja tähelepanekuid (sh vestlused, katsed, varasemad õpitulemused, tervishoiu- või nõustamisasutuste hinnangud, varasemate õppeasutuste info);

3.2.2. töödeldakse asjaomastesse riiklikesse infosüsteemidesse kantud andmeid;

3.2.3. kogutakse ja analüüsitakse õpetajate, grupijuhendaja ja tugispetsialistide tähelepanekuid õpilase õpitulemuste ja toimetuleku kohta;

3.2.4. vajaduse korral kaasatakse hinnangu andmiseks koolivälised spetsialiste (nt tervishoiu-, sotsiaal- või karjääri- ja nõustamisvaldkonnast).

4. TUGIMEETMED NING NENDE RAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

4.1. Kool tagab koostöös kooli pidajaga tuge vajavatele õpilastele tugiteenuste, sealhulgas karjääriteenuse, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogilise ja psühholoogilise teenuse kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi tugimeetmeid:

4.2. Individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) koostamine ja rakendamine

4.2.1. IÕK on kooli õppekavast lähtuv tuge vajava õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks ning mille õpiväljundid kattuvad kooli õppekavas kirjeldatuga.

4.2.2. IÕK-ga määratakse erisused õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides ja/või õppekeskkonnas ning põhimõtted tugimeetmete rakendamiseks, sh näiteks õppeaja lühendamine või pikendamine, kasutatav kohandatud õppevara, täiendava inimressursi kaasamise vajadus jne. Individuaalses õppekavas ei saa sätestada vähendatud nõudeid õpiväljunditele.

4.2.3. IÕK vormistatakse, kui õpilase individuaalsusega arvestamiseks vajalike muudatuste või kohandustega kaasnevad olulised muudatused võrreldes kooli õppekavaga.

4.2.4. Tugirühm otsustab IÕK koostamise vajaduse. IÕK koostamist koordineerib eripedagoog.

4.2.5. IÕK koostatakse kinnitatud vormi alusel. Õpetajad kirjeldavad õpetatavas aines õpilasele rakendatavad muudatused või kohandused õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas. Vajaduse korral kaasatakse IÕK koostamisse tugispetsialistid.

4.2.5. IÕK koostamisse kaasatakse õpilane ja piiratud teovõimega õpilase seaduslik esindaja ning vastavalt vajadusele õpetajaid ja tugispetsialiste.

4.2.6. Tugirühma protokolli alusel koostavad õpetajad koostöös eripedagoogiga õpetatavas aines IÕK, mille kinnitab direktor käskkirjaga ja mis on aluseks õppetöö läbiviimisele.

4.2.7. IÕK asjakohasust ning täitmise edukust hinnatakse ja arutatakse regulaarselt toimuvatel arenguvestlustel või tugirühma kohtumistel.

4.2.8. IÕK kinnitab kooli direktor.

4.3. Õpe väikerühmas

4.3.1. Õpe kuni 8 õpilasega väikerühmas on mõeldud ennekõike põhihariduses toimetulekuõppes õppinud õpilasele, kellel on suuremas õppekeskkonnas keeruline osaleda õppetöös ning kes vajab õppes osalemiseks puudespetsiifilist õppekorraldust, –keskkonda, –metoodikat ja –vahendeid.

4.3.2. Õpe kuni 12 õpilasega väikerühmas on mõeldud ennekõike põhihariduses lihtsustatud õppes või riikliku õppekava järgi õppinud ja erituge saanud õpilasele, kellel on suuremas õppekeskkonnas keeruline osaleda õppetöös ning kes vajab õppes osalemiseks kohandusi õppekorralduses, –keskkonnas, –metoodikas ja –vahendites.

4.4. Mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine

4.4.1. Pedagoogilise sekkumisena käsitletakse vastavalt õpilase vajadustele toimuvat täiendavat õpiabi, mis sisaldab õpet kohandatud õppevara ja õppemetoodika järgi. Õpiabi ei ole ühegi aine järeleaitamistund, vaid mõeldud õpilase psüühiliste protsesside, tunde- ja tahtevalla ning õpioskuste arendamiseks. Õpiabi täpsem korraldus sõltub õpilase vajadustest ning seda võib osutada nii õpetaja, grupijuhendaja, tugispetsialist, abiõpetaja või tugiisik.

4.4.2. Mõõduka pedagoogilise sekkumise korral pakutakse õpilasele täiendavat õpiabi kuni 3 tundi nädalas, kas õppetöö ajal või eraldi, mis sisaldab õpet kohandatud õppevara ja õppemetoodika järgi.

4.4.3. Põhjaliku pedagoogilise sekkumise korral pakutakse õpilasele täiendavat õpiabi enam kui 3 tundi nädalas, mis sisaldab õpet kohandatud õppevara ja õppemetoodika järgi ning pidevat tugispetsialisti teenust, õpetaja abi või abiõpetaja tuge.

4.5. Täiendavat eesti keele õpet rakendatakse õpilasele, kelle eesti keele oskus ei võimalda õppekavas seatud õpiväljundite saavutamist. Täiendava eesti keele õppe vajaduse otsustab tugirühm, arvestades õpilase keeleoskust, vastuvõtul kogutud andmeid ja õppetöö käigus ilmnenud toe vajadust.

4.6. Õpilase õppekava nominaalkestusest pikema õppeaja vajaduse ilmnemisel on võimalik individuaalse õppekavaga pikendada õppeaega õpilase või tema seadusliku esindaja nõusolekul kuni ühe õppeaasta võrra, seejuures ei või pikendatud õppeaeg ületada asjaomase õppekava nominaalkestust.

4.6.1. Nominaalse õppeaja pikendamise vormistamise aluseks on tugirühma otsus, milles märgitakse nominaalse õppeaja pikendamise maht (30 või 60 EKAPi võrra), ning õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja nõusolek;

4.6.2. Õpilasele, kelle õppeaega on pikendatud koostatakse IÕK;

4.7. Tugimeetme määramise otsuse teeb tugirühm.

4.8. Tugimeetme määramist võib taotleda õpilane, piiratud teovõimega õpilase puhul tema seaduslik esindaja, grupijuhendaja, tugispetsialist või tugiteenuste koordineerija esitades avalduse Tahvlis.

4.9. Otsuse tugimeetme määramise, rakendusplaani koostamise ning tugimeetme rakendamise lõpetamise tingimuste kohta teeb tugirühm. Tugirühma otsus jõustub õpilase ning piiratud teovõimega õpilase puhul tema seadusliku esindaja nõusolekul.

4.10. Õpilase tugimeetme rakendusplaani koostamist koordineerib tugiteenuste koordineerija.

4.11. Tugimeetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad, grupijuhendaja ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad ülevaate ja omapoolsed soovitused tugirühmale.

4.12. Tugimeedet rakendatakse reeglina kuni õpilase nominaalse õppeaja lõpuni, õpilase väljaarvamiseni või ajani, mil õpilane seda vajab, vastavalt tugirühma otsusele.

4.13. Tugirühm võib otsustada lõpetada tugimeetme rakendamise ka punktis 4.12 nimetatud tähtajast varem.

5. TUGITEENUSED NING NENDE RAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

5.1. Tugiteenuste tagamiseks on moodustatud koolis tugikeskus.

5.2. Igapäevaselt osutavad tugikeskuse teenuseid vastavalt töögraafikule sotsiaalpedagoog, psühholoog, eripedagoog, sotsiaaltöötaja, õpetaja abi, tugikeskuse spetsialist (toetused) ja tugiteenuste koordinaator.

5.3. Tugikeskuse teenused tagatakse kõikide õppekohtade õpilastele. Tugikeskus nõustab vajadusel kooli personali ja õpilase võrgustikku õpilase toetamise eesmärgil. Kooli kodulehel on toodud tugikeskuse töötajate vastuvõtuajad õppekohtade kaupa.

5.4. Tugikeskuse töötajad täidavad järgmisi ülesandeid:

5.4.1. tugiteenuste koordinator koordineerib tugirühma tööd ja tugimeetmete rakendamise korraldust koolis; korraldab tugirühma tööga seotud dokumentatsiooni ning nõustab kooli töötajaid tugimeetmete rakendamise protsessis; osaleb kooli tugirühma töös;

5.4.2. psühholoog hindab õpilase psühholoogilist arengut ja toimimist, vaimset tervist ning õppimist ja õppimiskohustuse täitmist mõjutavaid tegureid; nõustab õpilast, tema seaduslikku esindajat ja kooli töötajaid vaimse tervise, arengu ja õppimise toetamise küsimustes; kavandab ning viib läbi individuaalseid ja rühmapõhiseid sekkumisi; osaleb kooli tugirühma töös;

5.4.3. sotsiaalpedagoog hindab õpilase sotsiaalseid oskusi, sotsiaalset toimetulekut ning õppimist ja õppimiskohustuse täitmist mõjutavaid tegureid; nõustab õpilast, tema seaduslikku esindajat ja kooli töötajaid õpilase sotsiaalse toimetuleku ja õppimise toetamise küsimustes; kavandab ning viib läbi individuaalset ja rühmapõhist sotsiaalpedagoogilist nõustamist; osaleb kooli tugirühma töös;

5.4.4. eripedagoog hindab õpilase õpiraskusi, õpioskusi, õpivajadusi ning õppimist ja õppimiskohustuse täitmist mõjutavaid tegureid; nõustab õpilast, tema seaduslikku esindajat ja kooli töötajaid õpioskuste arendamise, õppe individualiseerimise ja tugimeetmete rakendamise küsimustes; koordineerib individuaalsete õppekavade koostamist; osaleb kooli tugirühma töös;

5.4.5. sotsiaaltöötaja hindab õpilase sotsiaal-majanduslikku olukorda ning õppimist ja õppimiskohustuse täitmist mõjutavaid sotsiaalseid tegureid; nõustab õpilast ja tema seaduslikku esindajat sotsiaalteenuste ning koolisiseste ja -väliste toetuste küsimustes; teeb koostööd kohalike omavalitsuste ja teiste koostööpartneritega eeskätt õppimiskohustuse täitmise toetamiseks;

5.4.6. tugikeskuse spetsialist (toetused) korraldab õppetoetuste, eritoetuste, koolilõunatoetuse ja sõidukulu hüvitamise menetlemist, toetab õpilasi taotluste vormistamisel ning nõustab grupijuhendajaid toetuste ja hüvitiste taotlemise korralduslikes küsimustes;

5.4.7. õpetaja abi toetab õpilast õppetöös, viib läbi individuaalset ja rühmapõhist õpiabi ning järeleaitamist, toetab õpetajaid kokkulepitud tugimeetmete rakendamisel ja õppetöö kohandamisel ning teeb koostööd õpetajate, grupijuhendajate ja tugikeskuse töötajatega õpilase õppimise toetamiseks;

5.5. Tugispetsialistidel ja tugiteenuste koordineerijal on õigus tööülesannete täitmise eesmärgil vaadelda õppetunde.

5.6. Tugikeskuse töötajad osalevad oma pädevuse ja tööülesannete piires kooli vastuvõtuprotsessis.

6. ERISUSED KOOLI LÕPETAMISEL

Tuge vajava õpilase puhul hinnatakse õpiväljundite saavutatust oskuste demonstratsiooniga, mille võib asendada kutseeksamiga. Vastava otsuse langetab nõustamiskomisjon.

7. ERISUSED PRAKTIKAL

Tuge vajavate õpilaste praktikakorralduses arvestatakse võimaluste piires kooli võimaluste ja õpilasele vajalike eritingimustega.

8. ÕPILASE TOE VAJADUSE ALANE INFOVAHETUS

Õpilase toe vajadusega seotud andmete kogumisel, töötlemisel ja jagamisel järgitakse isikuandmete kaitset reguleerivaid õigusakte ning konfidentsiaalsuse põhimõtteid.